

Эврэннь ашлгч поэмдан бичэч бичсн:

Күцх шин жирхлиг мелэлэв
Мелэсн- эн шүлгм гинэд,
Килэсн болсн ухаһан келэд,
Киртлго билгэн үлдхиг ядлав.

Шүлгчин сүл үгнь тиим тодрха болн эрүн цевр, цаһан санани
үндстэ .

Доржин Басң 1969 жилд лу сард өңгрсн.

Кедү бичэчин дунь күцц эс дуулгдсн? Кедү сээхн, соньн үүдэ-
врмүд эс бичгдсн?

«БИЛГТЭ ШҮЛГЧ»

Доржин Басц төрж харсна
95 жилин өөнд
нерэдгджэнэ

Доржин Басч 1918 жил, Талтахн
ээмгин

бөөргүдин көвөһәр нүүһэд
йовдг Тугтн хотна хальмгин
өрк-бүлд төрсмн.

Талтахн- тавн зун өрк
Таңһч дундан талвана.
Талтахна эңг дүңгөнә.
Таалвр үрн болж
Төрскни түшг болна.

Талтахн эңг ик тоомсрта, ухан
тоолврта улсарн байн болж,
күцэсн керг үүлэрн
үлгүр болж , нернь туурч
йовсмн. Теднэ негнь –
Доржин Басң гидг күн.
Арвн нас эрә күрәд, эн өрк-
бүлдән дөң күргхәр хар
көдлмшин ард орсмн. Эн цагин
тусар «Би хуц хэрүлөч бол-
жанав» гидг келвртән бичсмн.
Доржин Басң түрүн шүлгүдән
Баһ Дөрвдә школд сурча-
һад эклж үүдәсмн.Школын сур-
һульчнрла литературн
кружок тогтаһад, эн һарар
бичдг урн үгин «Улан туг»
гидг журнал һарһдг бөөж .

Дээнэ өмн, 1939-ч жилд, «Мини шүлгүд» гидг түрүн дегтрэн һарһ-
смн. Тер шүлгүдин негнднь иигж келгднэ :

« Өргн теегин нурһиг услсн
Зовлңгин нульмсн ширгж хагсв.

Дажрулжасн хальмг улс
Зальгсн шин жирһл тосхв»

Баһ наста бичэч Доржин Басң цагин эркн некврэр цуг таңһргудта-
һан Улан Цергт мордж , фронтд одв.

- жилин эклцэс авн политрук болж йовла.
- -гч жилд хальмгудыг хар төрэр Сиврүр туугдсн саамд Дор-
жин Басң Хакассин медлд бээдг Саралинск районд тусна.
Бээдл жирһл ямр күнд болв чигн, Доржин Басң шүлгүдән бичэд,
билгән агсад, цагин догшн аһар шиңгэсн «Саралан
тетрадяс» гидг нерэр хамцулгдсн шүлгүд үүдэж һарһсмн .

Доржин Басц нуч шаху
жилд урн үгин
билглэнэ

хаалһар көдлж йовла.

Эн жилмүдт бичэч
литературин халхар
хөр шаху дегтрмүд
бичсмн.

Орс болн талдан чигн
олн келн эмтнэ урн
үгин үүдэврмүд
төрскн келндэн орчулж
йовсмн.

Бичэчин орчуллһс дунд
А.Пушкин «Евгений Онегин»
«Полтава», М.Лермонтовин
«Кавказд кел бэргдлгч»,
М.Шолоховин «Күүнэ тэвсн хөв»
болн нань чигн олн
үүдэврмүд эн орчулсмн.

Бичэч Доржин Басң бийдэн
даалһгдсн көдлмшиг эрүн,
кинэн седклэр күцэж ,
үүрмүдтэн үлгүр үзүлж йовла.
«Хальмг АССР-ин культурин
ачта көдлэч» гидг нерн зүүгдлэ.
Билгтэ прозаик, шүлгч сүл
өдрин күртлэн литературн
үүлдврэс хаһцсн күн биш.

